

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტურის დებულება

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. წინამდებარე დებულება აწესრიგებს სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (ტექსტში შემდგომ - „უნივერსიტეტი“) სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე (ტექსტში შემდგომ - „ფაკულტეტი“) დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისა და დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭებისთვის აუცილებელ პროცედურას „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის, უნივერსიტეტის წესდების, ფაკულტეტის დებულებისა და უნივერსიტეტში მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად.
2. დოქტორანტურის მიზანია, დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების საფუძველზე აკადემიისა და დასაქმების ბაზრისათვის მაღალი კვალიფიკაციის სამეცნიერო ცოდნითა და პედაგოგიური უნარებით აღჭურვილი კადრების მომზადება, აკადემიური და კვლევითი რესურსების დაახლოება, ქვეყანაში სამეცნიერო და ინოვაციური მუშაობის გააქტიურება და ხარისხის ამაღლება, საერთაშორისო აკადემიურ და სამეცნიერო სივრცეში ჩართვა, ცოდნაზე დაფუძნებული საზოგადოების ჩამოყალიბების მიზნით ახალი ცოდნის შექმნისა და ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა, განხორციელებული კვლევითი პროექტების შესაბამისობის უზრუნველყოფა უნივერსიტეტის მისიასა და სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან.

მუხლი 2. დოქტორანტურა

1. დოქტორანტურა არის აკადემიური უმაღლესი განათლების მესამე საფეხური.
2. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამა - აკადემიური უმაღლესი განათლების მესამე საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც არის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტების ერთობლიობა და რომლის სწავლის შედეგებიც შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-8 დონისთვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს.
3. დოქტორანტურა მოიცავს სასწავლო და კვლევით კომპონენტებს.
4. დოქტორანტი არის პირი, რომელიც სწავლობს დოქტორანტურაში.
5. დოქტორის ხარისხი არის აკადემიური ხარისხი, რომელიც უნივერსიტეტის დოქტორანტურის კურსდამთავრებულს ენიჭება დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული კომპონენტების შესრულებისა და დისერტაციის დაცვის შემდეგ.
6. დოქტორანტურის კურსდამთავრებულს დოქტორის აკადემიურ ხარისხს ანიჭებს საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭო. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხის დასახელება განისაზღვრება სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის შესაბამისად.

7. ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ ერთობლივი აკადემიური ხარისხის მინიჭება ხორციელდება მისი განმახორციელებელი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების/დაწესებულებების მიერ, რაც განისაზღვრება შესაბამისი ხელშეკრულებით. ერთობლივი აკადემიური ხარისხი არის საქართველოს ან/და უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შედეგად, მათ მიერ პირისთვის აკადემიური უმაღლესი განათლების შესაბამისი საფეხურის დამთავრების შემდეგ, ერთობლივად მინიჭებული კვალიფიკაცია.

მუხლი 3. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამა

1. ფაკულტეტი, დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამას შეიმუშავებს ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალის მონაწილეობით. ხოლო ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებისას, უნივერსიტეტის სხვა ფაკულტეტებთან, უნივერსიტეტის შესაბამისი დარგის/სპეციალობის დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით ერთეულებთან, პარტნიორ უნივერსიტეტებთან, სასწავლო ან სამეცნიერო დაწესებულებებთან ერთად, სათანადო ხელშეკრულების საფუძველზე.

2. უნივერსიტეტში მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად, დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის პროექტს განიხილავს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური და ფაკულტეტის საბჭო. დადებითი გადაწყვეტილების შემთხვევაში უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარდგინებით დოქტორანტურის პროგრამა დასამტკიცებლად წარედგინება უნივერსიტეტის აკადემიურ საბჭოს.

3. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამას ხელმძღვანელობს ფაკულტეტის პროფესორი, ან ასოცირებული პროფესორი.

მუხლი 4. დოქტორანტურაში სწავლის უფლება

1. დოქტორანტურაში სწავლის უფლება აქვს, არანაკლებ მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებულ აკადემიური ხარისხის მქონე პირს.

2. დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიენიჭოს უცხოეთის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების კურსდამთავრებულს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 5. დოქტორანტურაში ჩარიცხვის წესი

1. დოქტორანტურაში მიღება ცხადდება შემოდგომის სემესტრში, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა, რაზედაც გადაწყვეტილებას იღებს ფაკულტეტის დეკანი.

2. დოქტორანტურაში ჩარიცხვისთვის წარსადგენი საბუთების ნუსხა და საბუთების მიღების ვადები განისაზღვრება უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანებით.
3. კვლევითი უნარების შეფასების მიზნით, კანდიდატს მოეთხოვება შესაბამის სფეროში წინარე ნაშრომი/პუბლიკაცია ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროექტებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობა ან/და შესაბამის სფეროში მუშაობის არანაკლებ 2 წლიანი გამოცდილება.
4. დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა. გერმანული ან ფრანგული ენის ცოდნის დადასტურების შემთხვევაში, დოქტორანტს მოეთხოვება ინგლისური ენის ცოდნის დადასტურება არანაკლებ B1 დონეზე. იმ შემთხვევაში, თუ დოქტორანტი სამეცნიერო კვლევის ემპირიულ ბაზად ირჩევს ინგლისურ/გერმანულ/ფრანგულ ენას მოეთხოვება ამ უცხოური ენის C1 დონეზე ცოდნა (დანართი №2).
5. დოქტორანტობის კანდიდატი, რომელსაც ქართულენოვან პროგრამაზე სურს სწავლა და მისი მშობლიური ენა არ არის ქართული, წარმოადგენს ქართული ენის ცოდნის B2 დონის დამადასტურებელ სერტიფიკატს, თუ კვლევის ემპირიული ბაზა არის ქართული - ქართული ენის ცოდნის C1 დონის დამადასტურებელ სერტიფიკატს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან ჩააბარებს გამოცდას ქართულ ენაში. ქართულ ენაში გამოცდისგან თავისუფლდება დოქტორანტობის კანდიდატი, თუკი დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ცალკეული კომპონენტი/კომპონენტები ხორციელდება ერთ-ერთ იმ ენაზე, რომელიც წარმოადგენს დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის წინაპირობას. ასეთ შემთხვევაში, დოქტორანტს ეკისრება ვალდებულება, დისერტაციის დაცვამდე სულ მცირე ორი სემესტრით ადრე დაადასტუროს ქართული ენის ცოდნა ქართული ენის ცოდნის B2 დონის დამადასტურებელი სერტიფიკატი, თუ კვლევის ემპირიული ბაზა არის ქართული - ქართული ენის ცოდნის ენის ცოდნის C1 დონის დამადასტურებელი სერტიფიკატით ან გამოცდით.
6. დოქტორანტობის კანდიდატი, ქართული ენის ცოდნის დადასტურების ვალდებულებისგან თავისუფლდება იმ შემთხვევაში, თუ დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე კანდიდატის ჩარიცხვა ხდება საერთაშორისო პარტნიორობის/პროექტის ფარგლებში.
7. დოქტორანტობის კანდიდატი დოქტორანტურაში სწავლის უფლების მოსაპოვებლად:
  - ა) გადის გასაუბრებას ან/და აბარებს მისაღებ გამოცდას (ზეპირი ან/და წერიტი ფორმით) სპეციალობაში, შესაბამის პროგრამაზე მიღების წინაპირობის გათვალისწინებით;
  - ბ) დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე მიმღებ კომისიას წარუდგენს **სადოქტორო კვლევით პროექტს;**
  - გ) აბარებს უცხო ენის გამოცდას ან/და ადასტურებს უცხო ენის ცოდნას შესაბამისი დოკუმენტის წარმოდგენის საფუძველზე.
8. დოქტორანტობის კანდიდატის გასაუბრების ან/და სპეციალობაში გამოცდის (ზეპირი ან/და წერიტი ფორმით), კვლევითი პროექტის შეფასების კრიტერიუმები უნდა იყოს წინასწარ დამტკიცებული, საჯარო და ხელმისაწვდომი.

9. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე კანდიდატთა ჩარიცხვის პროცედურების გასაჩივრება შესაძლებელია უნივერსიტეტში დადგენილი წესის შესაბამისად (დანართი N11).
10. დოქტორანტობის კანდიდატთან ფორმდება ხელშეკრულება, რომელიც განსაზღვრავს ყველა მხარის ვალდებულებებსა და უფლებებს.
11. დოქტორანტობის კანდიდატთან გაფორმებული ხელშეკრულების შემდეგ, დეკანის წარდგინების საფუძველზე გამოიციემა რექტორის ბრძანება

მუხლი 6. დოქტორანტურაში სწავლის პირობები

1. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობაა არანაკლებ 3 წელი და მისი სასწავლო კომპონენტი მოიცავს 30 - 40 ECTS კრედიტს.
2. დოქტორანტის ჩარიცხვიდან ექვსი სემესტრის გასვლის შემდეგ მისი მომდევნო სემესტრში რეგისტრაციის წინაპირობა არის სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ისა და პროგრამის ხელმძღვანელ(ებ)ის შუამდგომლობა ფაკულტეტის წინაშე, რომელშიც უნდა დასაბუთდეს სწავლის/კვლევის გაგრძელების მიზანშეწონილობა.
3. ექვსი სემესტრის გასვლის შემდეგ სტუდენტს ეძლევა არაუმეტეს 4 დამატებითი სემესტრის გასვლის უფლება.
4. დისერტაციის სათაურის დაზუსტება შესაძლებელია დოქტორანტურაში სწავლის მთელ პერიოდში, რომელიც მტკიცდება ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით.
5. დისერტაციის თემის შეცვლა დასაშვებია სწავლის პირველი ოთხი სემესტრის დასრულებამდე. ასეთ შემთხვევაში დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელის შუამდგომლობით გადაწყვეტილებას იღებს ფაკულტეტის საბჭო.

მუხლი 7. დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი

1. დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელობა შეუძლია თსუ-ს აკადემიურ (პროფესორი, ასოცირებული პროფესორი)/სამეცნიერო პერსონალს, რომელიც არის უახლესი ცოდნით აღჭურვილი და უდასტურდება:

ა) დოქტორის აკადემიური ხარისხი ან დოქტორთან გათანაბრებული ხარისხი შესაბამის სფეროში;

ბ) აქტიური მონაწილეობა სამეცნიერო კვლევებში ან/და დოქტორანტის სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებულ სამეცნიერო დარგში/სპეციალობაში/მიმართულებაში ან/და დოქტორანტის სადოქტორო ნაშრომის ზოგად თემატიკაში/კვლევის სფეროში კვლევის გამოცდილება და შესაბამისი პუბლიკაციები (არანაკლებ 1 სამეცნიერო ნაშრომი) ბოლო 3 წლის განმავლობაში უნივერსიტეტის მიერ განსაზღვრულ უცხოურ საერთაშორისო ინდექსის მქონე რეფერირებად (peer-reviewed) ჟურნალებში;

გ) ხელმძღვანელობის/თანახელმძღვანელობის გამოცდილება, ან გავლილი აქვს შესაბამისი აქტივობა (ტრენინგი, სემინარი, პროფესიული განვითარების კურსი და სხვა).

2. დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი, ასევე რამდენიმე ხელმძღვანელის არსებობის შემთხვევაში, ერთ-ერთი ხელმძღვანელი, წარმოადგენს დოქტორის/დოქტორთან გათანაბრებული ხარისხის მქონე თსუ-ის აკადემიურ (პროფესორი, ასოცირებული პროფესორი) ან/და სამეცნიერო პერსონალს. აკადემიური თანამდებობის დაკავების ნაწილში არსებული მოთხოვნა არ ვრცელდება საერთაშორისო ხელმძღვანელზე/თანახელმძღვანელზე.

3. დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელს უნდა ჰქონდეს ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებასთან პროფესიული კავშირი (ერთობლივი კვლევები/გრანტები/პროექტები, სამეცნიერო ასოციაციები/კავშირები/საგანმანათლებლო/სამეცნიერო დაწესებულებები).

4. თანახელმძღვანელის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები უნდა შეესაბამებოდეს დოქტორანტის სადოქტორო ნაშრომის თემატიკას/კვლევის სფეროს.

5. დოქტორანტს, მის სამეცნიერო ხელმძღვანელს/თანახელმძღვანელსა და უნივერსიტეტს შორის ფორმდება ხელშეკრულების/შეთანხმების ფორმა, რომელშიც განსაზღვრულია ყველა მხარის უფლება-მოვალეობები. ხელშეკრულების/შეთანხმების პირობები ხელს უნდა უწყობდეს ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის მიერ საქმიანობის ეფექტურ განხორციელებას და დოქტორანტის მიერ ნაშრომის დადგენილ ვადაში დასრულებას.

6. დოქტორანტის ხელმძღვანელობა გათვალისწინებული უნდა იყოს შესაბამისი აკადემიური/სამეცნიერო პერსონალის საერთო საუნივერსიტეტო დატვირთვის სქემაში.

7. სამეცნიერო ხელმძღვანელმა შეიძლება უხელმძღვანელოს აქტიური სტატუსის მქონე არაუმეტეს 3 დოქტორანტს. გამონაკლის შემთხვევაში სამეცნიერო ხელმძღვანელმა შეიძლება უხელმძღვანელოს აქტიური სტატუსის მქონე არაუმეტეს 5 დოქტორანტს. აღნიშნული დასაშვებია მაშინ, როდესაც სტატუსშერჩეობული დოქტორანტი მოითხოვს სტატუსის აღდგენას აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად წარსადგენი დისერტაციის წარდგენის მიზნით. სამეცნიერო გრანტის პირობებიდან გამომდინარე შესაძლებელია დადგინდეს სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და აქტიური სტატუსის მქონე დოქტორანტების ამ პუნქტში მოცემული პირობებისგან განსხვავებული თანაფარდობა, რის თაობაზეც თანხმობას გასცემს ფაკულტეტის საბჭო.

8. სამეცნიერო ხელმძღვანელი შესაბამისი დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელთან/ხელმძღვანელებთან ერთად კონსულტაციას უწევს დოქტორანტს სასწავლო და კვლევითი პროცესის დაგეგმვისას.

9. კვლევით პროცესში ხელმძღვანელს რეგულარული კონსულტაციები უნდა ჰქონდეს დოქტორანტებთან კვლევის მეთოდოლოგიურ, სტრუქტურულ, კონცეპტუალურ და სხვა საკითხებზე. კონსულტაციების სიხშირე უნდა შეესაბამებოდეს საკვლევი თემის სპეციფიკას და დოქტორანტის ინდივიდუალურ საჭიროებებს. ხელმძღვანელი კონსულტირებას უწევს დოქტორანტს კვლევით პროცესში შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: კვლევის დიზაინი და პროექტის მენეჯმენტი, კვლევის მეთოდოლოგია, პროფესიული განვითარება, თეზისის/სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის/დისერტაციის წერის პროცესი, ადგილობრივ და

საერთაშორისო სამეცნიერო ქსელში ინტეგრირების პროცესი, ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობისა და შედეგების წარდგენის პროცესი, სამეცნიერო სტატიების საერთაშორისო ინდექსის მქონე რეფერირებად (peer-reviewed) ჟურნალში გამოქვეყნება და სხვა.

10. სამეცნიერო ხელმძღვანელი კონტროლს უწევს დოქტორანტის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტების შესრულებას, რაც გულისხმობს სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის თანმიმდევრულად შესრულების პროგრესის პერიოდულ დაკვირვებას, დოქტორანტისთვის განმავითარებელი შეფასებისა და უკუკავშირის მიცემას.

11. თანახელმძღვანელი მხარდაჭერას უწევს დოქტორანტს სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის განხორციელების პროცესში ხელმძღვანელთან და დოქტორანტთან ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე.

12. სამეცნიერო ხელმძღვანელი ხელმძღვანელობაზე უარის თქმის შემთხვევაში სწავლის ნებისმიერ ეტაპზე დასაბუთებულ განცხადებას წარუდგენს ფაკულტეტის საბჭოს.

13. ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით დოქტორანტს შეიძლება ჰყავდეს ერთზე მეტი სამეცნიერო ხელმძღვანელი.

14. დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ს/თანახელმძღვანელს და სადისერტაციო თემის სათაურს დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებით ამტკიცებს ფაკულტეტის საბჭო დოქტორანტის ჩარიცხვიდან პირველი ორი სემესტრის განმავლობაში.

მუხლი 8. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი და პერსონალი

1. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელს უნდა ჰქონდეს პროგრამის შემუშავებისა და განვითარებისთვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება, ასევე სათანადო კომპეტენცია პროგრამის სწავლის სფეროში, უშუალოდ ჩართული უნდა იყოს პროგრამის განხორციელებაში და წარმოადგენდეს დაწესებულების აფილირებულ აკადემიურ ან სამეცნიერო პერსონალს.

2. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული უნდა იყოს მინიმუმ 5 შესაბამისი სფეროს აფილირებული აკადემიური პერსონალი, მათ შორის - მინიმუმ 3 პროფესორი ან/და ასოცირებული პროფესორი. პროგრამის განხორციელებაში ასევე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სამეცნიერო პერსონალის ჩართულობა (არსებობის შემთხვევაში).

4. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური/სამეცნიერო პერსონალის კვალიფიკაცია უნდა დასტურდებოდეს ბოლო 3 წლის განმავლობაში საერთაშორისო ინდექსის მქონე რეფერირებად (peer-reviewed) ჟურნალში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომით, რომელიც ადასტურებს შესაბამის სფეროში მათ კომპეტენტურობას.

5. მიზანშეწონილია დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების პროცესში უცხოური უნივერსიტეტის, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის/ცენტრის პერსონალის, ან ემერიტუსის სტატუსის მქონე პირის მონაწილეობა.

მუხლი 9. დოქტორანტურის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები

1. დოქტორანტურის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები ხელს უწყობს დოქტორანტის დარგობრივ და მეთოდოლოგიურ დახელოვნებას, ამზადებს მას მომავალი პედაგოგიური, სამეცნიერო და პროფესიული საქმიანობისათვის.
2. სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი არის დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის შემადგენელი ნაწილი, რომელიც მოიცავს სამეცნიერო - კვლევით პროექტებსა (პროექტი 1, პროექტი 2 და პროექტი 3) და სადისერტაციო ნაშრომს.
3. სასწავლო კომპონენტი მოიცავს 30-40 კრედიტს და გულისხმობს შემდეგ აქტივობებს: ა) მინიმუმ ერთი დარგობრივი სემინარი (15 კრედიტი, სავალდებულო); ბ) პროფესორის ასისტენტობა (არანაკლებ 5 კრედიტი, სავალდებულო); გ) კვლევის მეთოდოლოგია (არანაკლებ 5 კრედიტი, სავალდებულო); დ) სხვა სასწავლო აქტივობები (არანაკლებ 5 კრედიტი) განისაზღვრება დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამით.
4. თუ დოქტორანტი ამავდროულად არის უნივერსიტეტის ასისტენტი/მასწავლებელი ან მოწვეული პერსონალი, უძღვება სალექციო, პრაქტიკულ, სემინარულ, ან/და ლაბორატორიულ მეცადინეობებს, შესრულებული სამუშაო შესაძლებელია ჩაეთვალოს პროფესორის ასისტენტობაში, დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტით პროფესორის ასისტენტობისთვის განსაზღვრული სავალდებულო კრედიტების მინიმალური რაოდენობით (5 ECTS კრედიტი) იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული სამუშაო შესრულდა ანაზღაურების გარეშე.
5. შესრულებული სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტები წარმოადგენს დისერტაციის დასაცავად წარდგენის წინაპირობას.
6. სემინარებისა და სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების დაცვის განრიგი მტკიცდება ფაკულტეტის დეკანის ბრძანებით და ტარდება დასკვნითი გამოცდების პერიოდში.

მუხლი 10. სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1. სამეცნიერო-კვლევითი პროექტი 1-ის ფარგლებში, დოქტორანტმა უნდა წარმოადგინოს სადოქტორო ნაშრომის აქტუალობა, კვლევის სიახლე, პრობლემის ფორმულირება, კვლევის მიზანი და ამოცანები, ჰიპოთეზა ან/და კვლევის კითხვა, კვლევის მეთოდოლოგია/დიზაინი, სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა/დოკუმენტების ანალიზი (წყაროების მითითებისას გამოყენებულ უნდა იყოს APA სტილი).

2. სამეცნიერო-კვლევითი პროექტი 2 -ის ფარგლებში, დოქტორანტმა უნდა წარმოადგინოს კვლევის შედეგები. ასევე კვლევის მიზანი და ამოცანები, ჰიპოთეზა ან/და კვლევის კითხვა და კვლევის დიზაინის მოკლე აღწერა.
3. დოქტორანტი პირველ ორ სამეცნიერო-კვლევით პროექტს ირჩევს ელექტრონულ სასწავლო ბაზაში, აკადემიური რეგისტრაციის ფარგლებში. ამ მიზნით, აკადემიური რეგისტრაციის ვადის დასრულებიდან ერთ თვეში სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური, სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელებთან კონსულტაციის საფუძველზე შეადგენს სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების დაცვის საფალკულტეტო გრაფიკს (სემესტრის დასკვნითი გამოცდების პერიოდში), რომელსაც ამტკიცებს ფაკულტეტის დეკანი.
4. დოქტორანტმა სააუდიტორიო მეცადინეობების დასრულებიდან 10 დღის ვადაში სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის ელექტრონული ვერსია უნდა ატვირთოს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის მიერ მითითებულ მისამართზე, ხოლო ბეჭდური ვერსია სამეცნიერო ხელმძღვანელის რეკომენდაციასთან ერთად, უნდა წარადგინოს სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურში. სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური ნაშრომის ორიგინალობის შემოწმების შემდგომ, უზრუნველყოფს სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის ელექტრონული ვერსიის სამეცნიერო პროექტის შემფასებელი კომისიის წევრებთან გაგზავნას.
5. პირველი და მეორე სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის შემფასებელი კომისია იქმნება ფაკულტეტის დეკანის ბრძანებით. კომისია შედგება არანაკლებ 5 წევრისაგან. მასში შედის შესაბამისი მიმართულების აკადემიური პერსონალი და საჭიროების შემთხვევაში ფაკულტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი.
6. სადისერტაციო თემის შეცვლის შემთხვევაში სავალდებულოა ახალი სადისერტაციო თემის შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების წარდგენა და მათი განხილვისათვის, წინამდებარე დებულებით განსაზღვრული ყველა დადგენილი პროცედურის გავლა.
7. სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 3-ის მიზანია - კომისიისთვის სადისერტაციო ნაშრომის შინაარსის გაცნობა და დოქტორანტისათვის რეკომენდაციების გაცემა.
8. სამეცნიერო კვლევითი პროექტი 3-ის წარდგენისა და შემოწმების პროცედურის გავლის მიზნით დოქტორანტი წერილობით მიმართავს ფაკულტეტის დეკანს. განცხადებას თან უნდა ერთვოდეს ხელმძღვანელის თანხმობა და ნაშრომის ელექტრონული ვერსია (CD). ნაშრომი წარმოდგენილი უნდა იყოს ქართულ ენაზე (გამონაკლისის გარდა), გაფორმებული მინიმალური სტანდარტით და ფაკულტეტის მიერ შემუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის ტექნიკური მონაცემების ინსტრუქციის შესაბამისად.
9. სამეცნიერო პროექტი 3-ის შემოწმების ორგანიზებას ახორციელებს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური, რომელიც ნაშრომის წარდგენიდან 1 კვირის ვადაში შეამოწმებს ნაშრომის ორიგინალობას (მათ შორის Turnitin-ის, ან ანალოგიური პროგრამის გამოყენებით) და ტექნიკური მონაცემების ინსტრუქციის მოთხოვნებთან შესაბამისობას. აკადემიური ეთიკის ნორმების დარღვევის აღმოჩენის

შემთხვევაში, სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური შესაბამის მიმართულებას აწვდის შემოწმების შედეგებს და აძლევს რეკომენდაციას რეაგირებისთვის. ნაშრომის გაფორმების წესის დარღვევის არსებობისას, დოქტორანტს ეძლევა ერთი თვის ვადა ხარვეზის აღმოსაფხვრელად. ამ შემთხვევაში დოქტორანტი ვალდებულია გადამუშავებული ნაშრომი ხელახლა ოფიციალურად წარმოადგინოს წინამდებარე მუხლით განსაზღვრული წესით. აკადემიური ეთიკის ნორმების დარღვევის არარსებობის შემთხვევაში, სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური გაუზიარებს სადისერტაციო ნაშრომს შესაბამის მიმართულებას. ნაშრომის გადაგზავნიდან 2 კვირაში დაინიშნება პროექტის დაცვის თარიღი.

10. სამეცნიერო პროექტი 3-ის დაცვა ტარდება მიმართულების სხდომაზე. შემოწმების პროცედურა ხდება დახურულ სხდომაზე, რომელსაც ესწრებიან მიმართულების პროფესორები, დარგის სპეციალისტები, ფაკულტეტის ადმინისტრაციის წარმომადგენლები, დოქტორანტი და ნაშრომის სამეცნიერო ხელმძღვანელი(ებ)ი. დაცვის პროცედურა მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: ა) დოქტორანტის პრეზენტაცია (30-40 წუთი); ბ) სადისერტაციო ნაშრომის შესახებ დისკუსია; გ) გადაწყვეტილების მიღება საკვალიფიკაციო ნაშრომის საჯარო დაცვაზე დაშვების შესახებ (პროცესს არ ესწრებიან დოქტორანტი და მისი სამეცნიერო ხელმძღვანელი).
11. სამეცნიერო პროექტი 3-ის შემოწმების პროცედურის გავლის შედეგად შესაძლებელია გაიცეს შემდეგი რეკომენდაციები: ა) სადისერტაციო ნაშრომის სტრუქტურასთან დაკავშირებით; ბ) კვლევის დიზაინთან დაკავშირებით; გ) თეორიულ ჩარჩოსთან მიმართებაში; დ) ნაშრომის კვლევით კომპონენტთან მიმართებაში.
12. სამეცნიერო პროექტი 3-ის შემოწმების შედეგად მიმართულების სხდომაზე შესაძლებელია მიღებული იქნას შემდეგი გადაწყვეტილებები: ა) ნაშრომი მზად არის დასაცავად; ბ) ნაშრომში არის მცირედი ხარვეზები, რომელიც დოქტორანტმა უნდა გამოასწოროს და ამ მუხლით გათვალისწინებული შემოწმების პროცედურის გავლის გარეშე წარადგინოს მისი დაცვის მიზნით, სამეცნიერო ხელმძღვანელის დასკვნის საფუძველზე; გ) სადისერტაციო ნაშრომში არის მნიშვნელოვანი ხარვეზები და საჭიროებს გადამუშავებას (ამ შემთხვევაში, დოქტორანტს ეძლევა არანაკლებ 3 თვისა ნაშრომის გასაუმჯობესებლად. ნაშრომის გაუმჯობესების შემდეგ დოქტორანტმა თავიდან უნდა გაიაროს განხილვის პროცედურა).
13. სამეცნიერო პროექტი 3-ის დაცვის პროცედურის მსვლელობა, მიღებული რეკომენდაციები და გადაწყვეტილება აისახება ოქმში, რომელსაც ადგენს სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის წარმომადგენელი. დაცვის ოქმი, წარმოდგენილ სადოქტორო დისერტაციის ელექტრონულ ვერსიასთან ერთად, ინახება დოქტორანტის პირად საქმეში.

მუხლი 11. დისერტაცია

1. დისერტაცია წარმოადგენს სამეცნიერო ნაშრომს, რომელსაც დოქტორანტი იცავს დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად.

2. დისერტაციის/სადოქტორო ნაშრომის შედეგებს ადგილობრივ ან/და საერთაშორისო დონეზე უნდა ჰქონდეს სამეცნიერო-კვლევითი მნიშვნელობა, იყოს ინოვაციური და პრაქტიკული/თეორიული ღირებულების მქონე.
3. დისერტაცია უნდა ასახავდეს კვლევის დასაბუთებულ შედეგებს და ქმნიდეს ახალ ცოდნას (დანართი №5).
4. დისერტაცია და მისი აბსტრაქტი შესრულებული უნდა იყოს ქართულ ენაზე, ხოლო სადისერტაციო ნაშრომის შემოკლებული ვერსია წარმოდგენილი უნდა იქნას ინგლისურ ენაზე.
5. სხვა ენაზე დისერტაციის შესრულების საკითხს წყვეტს ფაკულტეტის საბჭო.
6. ნაშრომის უცხო ენაზე შესრულების შემთხვევაში სადისერტაციო ნაშრომის შემოკლებული ვერსია წარმოდგენილი უნდა იქნეს ქართულ ენაზე.
7. სადისერტაციო ნაშრომის ინგლისურენოვანი შემოკლებული ვერსია უნდა ასახავდეს დისერტაციის ყველა კომპონენტს. სადისერტაციო ნაშრომის შემოკლებული ვერსიის მოცულობაა 35-45 გვერდი, ბიბლიოგრაფიის გარეშე.
8. სადისერტაციო ნაშრომის ტექნიკური მონაცემების ინსტრუქციას შეიმუშავებს ფაკულტეტი, რომელსაც ფაკულტეტის დეკანის წარდგინების საფუძველზე ამტკიცებს საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭო.

მუხლი 12. სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის პროცედურა

1. დოქტორანტი ფაკულტეტს წარუდგენს სადისერტაციო ნაშრომის 4 ბეჭდურ და 1 ელექტრონულ ვერსიას (CD), მათ შორის ქართულად 3 და უცხო ენაზე 1 მაგარ ყდაში აკინძულ ეგზემპლარად.
2. სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს ქართულ ენაზე (გამონაკლისის გარდა), ხოლო მისი შემოკლებული ვარიანტი ინგლისურ ენაზე;
3. სადისერტაციო ნაშრომთან ერთად დოქტორანტმა უნდა წარმოადგინოს:
  - ა) განაცხადი, რომ სადისერტაციო ნაშრომი დოქტორანტის დამოუკიდებელი კვლევის შედეგია და არ შეიცავს პლაგიატს/გაყალბებულ მონაცემებს;
  - ბ) დოქტორანტის მიერ შესრულებული სამუშაოს შემაჯამებელი ანგარიში;
  - გ) ფაკულტეტის დოქტორანტურის დებულებით განსაზღვრული მოთხოვნებით შესრულებული დისერტაციის კვლევის შედეგები - დისერტაციის ძირითადი დებულებების ამსახველი მოკლე ვერსია - ინგლისურ (35 - 45 გვერდი, ბიბლიოგრაფიის გარეშე) ენაზე; ასევე სადისერტაციო კვლევის შედეგები (2-3 გვერდი) ქართულ და ინგლისურ ენებზე;
  - დ) სამეცნიერო ხელმძღვანელის დასკვნა სადისერტაციო ნაშრომის საჯარო განხილვაზე დაშვების თაობაზე(დანართი #8);
  - ე) ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახურის მიერ გაცემული ცნობა ფაკულტეტის დოქტორანტურის დებულებით განსაზღვრული სამეცნიერო პუბლიკაციების გამოქვეყნებისათვის წაყენებული მოთხოვნების შესრულების თაობაზე;

ვ) ფაკულტეტის მიერ გაცემული ცნობა სასწავლო და სამეცნიერო - კვლევითი კომპონენტების (პროექტების) შესრულების, დაგროვილი კრედიტებისა და სემესტრების სრულად გავლის თაობაზე;

ზ) გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების ამონაბეჭდი და/ან რედაქტორის (რედკოლეგიის) მიერ გაცემული ცნობა გამოსაქვეყნებლად მიღებული სამეცნიერო ნაშრომის შესახებ და ნაშრომის ბეჭდური ვერსია;

თ) სამეცნიერო კონფერენციების მასალები, სადაც ასახული იყო სადისერტაციო ნაშრომის დებულებები და შედეგები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

4. დისერტაციის დაცვის აუცილებელი პირობაა სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებული შემდეგი სახის ორი სამეცნიერო პუბლიკაციის გამოქვეყნება - რევერირებადი (Peer-reviewed) სამეცნიერო სტატიები ისეთ მაღალრეიტინგულ საერთაშორისო ჟურნალებში (ან საკონფერენციო მასალებში), რომლებსაც აქვთ ISSN კოდი და ჰყავთ საერთაშორისო სარედაქციო საბჭო (ან სამეცნიერო კომიტეტი) და რომლებიც ვრცელდება საერთაშორისო მასშტაბით და არის ღია საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის. ამავდროულად, ამ ორი პუბლიკაციიდან ერთი მაინც უნდა იყოს ისეთ საერთაშორისო ჟურნალში (ან საკონფერენციო მასალებში), რომელიც ინდექსირებულია Scopus-ის ან Web of Science-ის ბაზებში.
5. წარმოდგენილ დოკუმენტებს ამოწმებს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური.
6. სადისერტაციო მასალების წარდგენის შემდგომ ფაკულტეტის საბჭო ერთი თვის ვადაში მსვლელობას აძლევს საქმისწარმოებას.
7. ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის საბჭოს წევრებთან კონსულტაციის გავლის შემდგომ, უნივერსიტეტის სადისერტაციო საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის შემადგენლობას.
8. დოქტორანტი თავისუფლდება სწავლის გადასახადისგან, თუ ნაშრომს წარმოადგენს მიმდინარე სემესტრის ადმინისტრაციული რეგისტრაციის ვადებში, ხოლო სემესტრის განმავლობაში ნაშრომის წარმოდგენისას - მომდევნო სემესტრიდან.

მუხლი 13. სადისერტაციო ნაშრომის რეცენზენტები

1. ფაკულტეტის საბჭო, სადისერტაციო ნაშრომის რეცენზირების მიზნით, გამოყოფს სადისერტაციო ნაშრომის რეცენზენტებს, რომლებსაც ფაკულტეტის დეკანის წარდგინების საფუძველზე, ამტკიცებს საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭო.
2. სადისერტაციო ნაშრომის რეცენზენტს უნდა ჰქონდეს დოქტორის აკადემიური ხარისხი, დოქტორანტის სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებულ სამეცნიერო დარგში/სპეციალობაში/მიმართულებაში კვლევის გამოცდილება და შესაბამისი პუბლიკაციები.
3. ადგილობრივი რეცენზენტი არის ადგილობრივი უნივერსიტეტის, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის/ცენტრის პერსონალი, ან ემერიტუსის სტატუსის მქონე პირი, რომელიც აღჭურვილია დარგის უახლესი ცოდნით, აქტიური მონაწილეობა აქვს მიღებულ

სამეცნიერო კვლევებში და ბოლო 3 წლის განმავლობაში უცხოურ საერთაშორისო ინდექსის მქონე რეფერირებად (peer-reviewed) ჟურნალში გამოქვეყნებული აქვს არანაკლებ 1 სამეცნიერო ნაშრომი, რომელიც შეესაბამება დოქტორანტის სადოქტორო ნაშრომის ზოგად თემატიკას/კვლევის სფეროს.

- საერთაშორისო რეცენზენტი არის უცხოური უნივერსიტეტის, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის/ცენტრის პერსონალი, ან ემერიტუსის სტატუსის მქონე პირი, რომელიც აღჭურვილია დარგის უახლესი ცოდნით, აქტიური მონაწილეობა აქვს მიღებული სამეცნიერო კვლევებში და ბოლო 3 წლის განმავლობაში უცხოურ საერთაშორისო ინდექსის მქონე რეფერირებად (peer-reviewed) ჟურნალში გამოქვეყნებული აქვს არანაკლებ 1 სამეცნიერო ნაშრომი, რომელიც შეესაბამება დოქტორანტის სადოქტორო ნაშრომის ზოგად თემატიკას/კვლევის სფეროს.
- რეცენზენტების შერჩევისას უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მათი ანონიმურობა, რაც ხელს უწყობს მიუკერძოებელი, სამართლიანი და ობიექტური დასკვნის მომზადებას.
- რეცენზენტი დასკვნას (რეცენზიას) წარადგენს დადგენილი რეცენზიის ფორმის შესაბამისად (დანართი №9).
- ერთ-ერთი რეცენზენტის მიერ უარყოფითი დასკვნის წარდგენის შემთხვევაში ინიშნება ახალი რეცენზენტი.
- ორი რეცენზენტის მიერ სადისერტაციო ნაშრომის უარყოფითად შეფასების შემთხვევაში, ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით დოქტორანტი არ დაიშვება დაცვაზე და მას მიეცემა სადისერტაციო ნაშრომზე მუშაობის უფლება ერთი სასწავლო წლის განმავლობაში. შესწორებული ნაშრომის კვლავ უარყოფითად შეფასების შემთხვევაში დოქტორანტის ნაშრომი აღარ მიიღება დასაცავად.
- სადისერტაციო ნაშრომს აფასებს სამი რეცენზენტი, მათგან ერთი – უცხოელი.
- რეცენზენტი ვალდებულია, ფაკულტეტის მიერ დისერტაციის გადაცემიდან არაუგვიანეს 60 კალენდარული დღის ვადაში გაეცნოს სადისერტაციო ნაშრომს და წარუდგინოს რეცენზია ფაკულტეტს. რეცენზენტი დასკვნას (რეცენზიას) წარადგენს დადგენილი რეცენზიის ფორმის შესაბამისად.
- რეცენზენტთა მიერ წარმოდგენილი რეცენზიები ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით გადაეცემა სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიას. უცხოელი რეცენზენტის რეცენზია უნდა იყოს თარგმნილი და დამოწმებული.

მუხლი 14. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისია

- სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიასა და სააპელაციო კომისიას ადგენს ფაკულტეტის საბჭო. ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილება დასამტკიცებლად გადაეცემა საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭოს.
- სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისია შედგება შესაბამისი მიმართულების/დარგის/სპეციალობის პროფესორების და ასოცირებული პროფესორების უნივერსიტეტის დამოუკიდებელი კვლევითი ერთეულის შესაბამისი დარგის მეცნიერ-

თანამშრომლებისგან. ასევე, არანაკლებ 1 წევრი უნდა იყოს შესაბამისი დარგის/სპეციალობის მქონე პირი საქართველოდან ან/და უცხოეთიდან, რომელსაც უნივერსიტეტში არ უჭირავს აკადემიური თანამდებობა.

3. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი პუბლიკაციები დოქტორანტის სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებულ სამეცნიერო მიმართულებაში/დარგში/სპეციალობაში.
4. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისია უნდა შედგებოდეს არანაკლებ შვიდი წევრისგან, **ხოლო სააპელაციო კომისია - არანაკლებ 5 წევრისგან.**
5. დისერტაციის სამეცნიერო ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი და თემის რეცენზენტები არ შეიძლება იყვნენ სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრები.
6. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრები, დისერტაციის დადებითად რეცენზირების შემთხვევაში, არაუგვიანეს 30 კალენდარული დღის ვადაში ეცნობიან ფაკულტეტის მიერ გადაცემულ სადისერტაციო ნაშრომს, რეცენზენტების მიერ წარმოდგენილ დასკვნებს და შემოსულ გამოხმაურებებს
7. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება კომისიის სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.
8. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისია:

- ა) ირჩევს კომისიის თავმჯდომარეს, თავმჯდომარის მოადგილესა და კომისიის მდივანს;
- ბ) უზრუნველყოფს სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის პროცედურის ჩატარებას;
- გ) მოქმედი კანონმდებლობითა და წინამდებარე დებულებით გათვალისწინებული წესით აფასებს სადისერტაციო ნაშრომს.“

მუხლი 15. დისერტაციის დაცვა

1. **ფაკულტეტის საბჭოზე მტკიცდება დისერტაციის დაცვის თარიღი.**
2. დისერტაციის დაცვა არის საჯარო. ინფორმაცია დაცვის შესახებ ქვეყნდება ფაკულტეტის ვებგვერდზე დისერტაციის დაცვამდე მინიმუმ ერთი კვირით ადრე.
3. დისერტაციის დაცვის ენა არის ქართული, თუ ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.
4. დაცვის პროცესი ითვალისწინებს: დოქტორანტის მიერ ნაშრომის პრეზენტაციას, სამეცნიერო დისკუსიას და სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის დასკვნას (შეფასებას).
5. დისერტაციის დაცვა შედგება შემდეგი პროცედურებისაგან:
  - ა) დოქტორანტის პრეზენტაცია (20-30 წუთი);
  - ბ) რეცენზიების საჯაროდ წაკითხვა;
  - გ) დოქტორანტის მიერ რეცენზიებში წარმოდგენილ შენიშვნებზე და დასმულ შეკითხვებზე საჯარო პასუხის გაცემა/სამეცნიერო დისკუსია;
  - დ) კომისიის დახურული სხდომა სადისერტაციო ნაშრომის შესაფასებლად და დასკვნის გაფორმება კომისიის ყველა წევრის ხელმოწერით;

- ე) სადისერტაციო ნაშრომის შეფასების გამოცხადება.
6. დისერტაციის დაცვის მსვლელობა და მიღებული გადაწყვეტილება აისახება ოქმში, რომელსაც ადგენს სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის მდივანი და ხელს აწერენ კომისიის წევრები.
  7. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის ერთ სხდომაზე შეიძლება ჩატარდეს მხოლოდ ერთი დისერტაციის დაცვა.
  8. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის დოკუმენტაცია საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭოს გადაეცემა შეფასებიდან 10 სამუშაო დღის ვადაში და ასევე განთავსდება შესაბამის ლექტრონულ სივრცეში, PDF ფორმატის სახით (სადისერტაციო ნაშრომის ერთი ეგზემპლარი; დისერტაციის ძირითადი დებულებების ამსახველი მოკლე ვერსია; დოქტორანტის განაცხადი; დოქტორანტის მიერ შესრულებული სამუშაოს შემაჯამებელი ანგარიში; სამეცნიერო ხელმძღვანელის დასკვნა; ცნობა სამეცნიერო პუბლიკაციების გამოქვეყნებისათვის წაყენებული მოთხოვნების შესრულების თაობაზე; გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების ამონაბეჭდი და/ან რედაქტორის (რედკოლეგიის) მიერ გაცემული ცნობა გამოსაქვეყნებლად მიღებული სტატიის შესახებ და ნაშრომის ბეჭდური ვერსია; სადისერტაციო ნაშრომის შეფასების პროცესის ინტერნაციონალიზაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი 2018-2019 სასწავლო წლამდე ჩარიცხული დოქტორანტებისათვის; რეცენზენტების დასკვნები (რეცენზიები); სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის ოქმი).
  9. **დისერტაციის დაცვის პროცედურების გასაჩივრება ხდება უნივერსიტეტში დადგენილი წესის შესაბამისად (დანართი N12).**

მუხლი 16. დისერტაციის შეფასება

1. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრების მიერ დისერტაციის შეფასება ხდება კონფიდენციალურად, ასქულიანი სისტემით.
2. დისერტაციის საბოლოო შეფასებისთვის სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიას გამოჰყავს ქულათა საშუალო არითმეტიკული რომელსაც შეუფარდებს შეფასებას შემდეგი სისტემის მიხედვით:
  - ა) "summa cum laude" - "ფრიადი" – შესანიშნავი ნაშრომი – შეფასების 91-100 ქულა;
  - ბ) "magna cum laude" - "ძალიან კარგი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება, შეფასების 81– 90 ქულა;
  - გ) "cum laude" - "კარგი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება, შეფასების 71– 80 ქულა;
  - დ) "bene" - "საშუალო" – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს, შეფასების 61–70 ქულა;
  - ე) "rite" - "დამაკმაყოფილებელი" – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს, შეფასების 51– 60 ქულა;

ვ) "insufficienter" - "არადამაკმაყოფილებელი" – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო, შეფასების 41–50 ქულა;

ზ) "sub omni canone" - "სრულიად არადამაკმაყოფილებელი" – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს, შეფასების 40 ქულა და ნაკლები.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ - „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი.
4. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს დამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი.
5. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.
6. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის კომისიის თავმჯდომარე დოქტორანტს კომისიის დასკვნას/შეფასებას აცნობს ზეპირად.

მუხლი 17. ხარისხის მინიჭება და დოქტორის აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომი

1. დოქტორანტს დოქტორის აკადემიურ ხარისხს (PHD) ანიჭებს საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭო შესაბამისი დებულების მოთხოვნათა დაცვით.
2. დიპლომს ხელს აწერენ უნივერსიტეტის რექტორი, საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე და ფაკულტეტის დეკანი.
3. დიპლომის გაცემამდე დოქტორანტს შეიძლება მიეცეს ცნობა აკადემიური ხარისხის მინიჭების შესახებ.

მუხლი 18. დისერტაციის გამოქვეყნება

1. დოქტორანტი ვალდებულია, დისერტაციის დაცვის შემდეგ, ერთი თვის ვადაში, გამოაქვეყნოს დისერტაცია ბეჭდური ან ელექტრონული ფორმით.
2. ფაკულტეტი ვალდებულია, დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭების შემდეგ, ერთი თვის ვადაში გადასცეს დისერტაცია ელექტრონული ფორმით უნივერსიტეტის გამომცემლობას, საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკასა და საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკას. ამავე ვადაში დისერტაციის თითო ბეჭდური და ელექტრონული ეგზემპლარი უნდა გადაეცეს საუნივერსიტეტო და ეროვნულ სამეცნიერო ბიბლიოთეკებს.
3. დისერტაცია ელექტრონული ფორმით უნდა გამოქვეყნდეს უნივერსიტეტის გამომცემლობის ვებგვერდზე და საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკის ვებგვერდზე.

მუხლი 19. დოქტორანტის მიერ დოქტორანტურის პროგრამის შეცვლის პროცედურები

1. დოქტორანტს აქვს უფლება შეიცვალოს დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამა.
2. დოქტორანტის მიერ, დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის შეცვლა რეგულირდება შესაბამისი საკანონმდებლო აქტებით.
3. დოქტორანტის მიერ დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის შეცვლა ფორმდება რექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, ფაკულტეტის დეკანის წარდგინების საფუძველზე.

მუხლი 20. ერთობლივი სადოქტორო პროგრამები

1. სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე შეიძლება განხორციელდეს დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამა უნივერსიტეტსა და სხვა უნივერსიტეტ(ებ)ს შორის თანამშრომლობის ფარგლებში დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე.
2. დოქტორანტურის ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შესაძლებელია ერთობლივი აკადემიური ხარისხის მინიჭება.
3. დოქტორანტის ხელმძღვანელობისა და ხარისხის მინიჭების წესები რეგულირდება შესაბამისი ხელშეკრულებით, რომელსაც შეიმუშავენ მხარეები უნივერსიტეტის დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტისა და წინამდებარე დებულების მოთხოვნებით. შესაძლებელია არსებობდეს დისერტაციის დაცვის განსხვავებული რეგლამენტი, რომელსაც შეიმუშავენ მხარეები. შეიმუშავებულ დოკუმენტს ამტკიცებს ფაკულტეტის საბჭო და საუნივერსიტეტო სადისერტაციო საბჭო.

მუხლი 21. დასკვნითი დებულებები

1. წინამდებარე დებულებას შეიმუშავენ ფაკულტეტის საბჭო და ამტკიცებს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო.
2. წინამდებარე დებულების მიღება, გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხდება ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით.

დებულება დამტკიცებულია სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბჭოს 2024 წლის 23 დეკემბრისა (ოქმი #9) და 2025 წლის 29 იანვრის (ოქმი #1) სხდომებზე.

სადისერტაციო ნაშრომის ტექნიკური მონაცემების ინსტრუქცია

1. საწყისი ნაწილი – ნაშრომის საწყისი გვერდები (თავფურცლის გარდა) ინომრება რომაული ციფრებით):

- 1.1 თავფურცელი (მიეთითოს: უნივერსიტეტის სახელწოდება; ფაკულტეტის სახელწოდება; სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება; ავტორის სახელი და გვარი; სადისერტაციო ნაშრომის სათაური; ტექსტი „----- დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაცია“; სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ის სახელი და გვარი, უნივერსიტეტის, აკადემიური პოზიციისა და ხარისხის მითითებით; ნაშრომის წარდგენის ადგილი და წელი) (იხ. ნიმუში).
- 1.2 აბსტრაქტი (ტექსტი ქართულ და ინგლისურ ენაზე უნდა იყოს წარდგენილი. თითოეული აბსტრაქტის ტექსტი არ უნდა აღემატებოდეს 500 სიტყვას).
- 1.3 სარჩევი (აღნიშნოს სადისერტაციო ნაშრომის ყველა ნაწილი მათი თანმიმდევრობის შესაბამისად).
- 1.4 ცხრილების, გრაფიკებისა და სხვა ილუსტრაციების ჩამონათვალი (თითოეული ცხრილი, გრაფიკი და სხვა თვალსაჩინოება უნდა იყოს დასათაურებული და დანომრილი. ჩამონათვალში მიეთითოს - სათაური, ნომერი და გვერდი).
- 1.5 აბრევიატურის ჩამონათვალი (აბრევიატურის ჩამონათვალი და შესაბამისი განმარტებები).

2. ძირითადი ნაწილი: ნაშრომის ძირითადი ნაწილი ინომრება არაბული ციფრებით.

- 2.1 შესავალი (აღიწერება - საკვლევი პრობლემა; კვლევის მნიშვნელობა; კვლევის მიზანი და ამოცანები, საკვლევი კითხვა ან/და ჰიპოთეზა; კვლევის ინოვაციურობა; ნაშრომის სტრუქტურის მოკლე შინაარსობრივი მიმოხილვა);
- 2.2 კვლევის მეთოდოლოგია (კვლევის ყველა გამოყენებული მეთოდი უნდა იყოს დახასიათებული და მათი გამოყენება დასაბუთებული ეფექტიანობის თვალსაზრისით. დეტალურად და თანმიმდევრულად აღიწეროს კვლევის პროცედურები და/ან ინსტრუმენტები).
- 2.3 სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა/თეორიული ჩარჩო (გამოქვეყნებული სტატიები, წიგნები, მონოგრაფიები, სადისერტაციო ნაშრომები და სხვა სახის მასალები; წყაროების მითითებისას გამოყენებულ უნდა იყოს ამერიკის ფსიქოლოგიური ასოციაციის (APA) აკადემიური სტილი (იხილეთ ბმული: <https://www.waikato.ac.nz/library/study/referencing/styles/apa>))
- 2.4 კვლევის შედეგები (შედეგები წარმოდგენილი უნდა იყოს სისტემურად და ლოგიკურად; სასურველია შედეგები განხილულ იყოს ლიტერატურის მიმოხილვის ნაწილში ასახულ სხვა მეცნიერთა პოზიციებთან და მიგნებებთან მიმართებაში).
- 2.5 დასკვნები ან/და რეკომენდაციები (ყველა ძირითადი შედეგის შეჯამება და საკვლევი საკითხის შემდგომი შესწავლისთვის ჩასატარებელი კვლევების პერსპექტივები/

რეკომენდაციები).

3. დასკვნითი ნაწილი:

3.1 ბიბლიოგრაფია (ყველა გამოყენებული წყარო - ელექტრონული თუ ბეჭდური მასალები მიეთითოს ანბანური თანმიმდევრობით).

3.2 დანართები (მასალა, მათ შორის ცხრილები და გრაფიკები, რომლის სრული განთავსებამირითად ნაწილში არ არის რეკომენდირებული).

ნაშრომის დიზაინი

სადისერტაციო ნაშრომის მოცულობა (ძირითადი ნაწილი) უნდა იყოს არანაკლებ 125 გვერდისა, ხოლო უცხოენოვანი ვერსიის (ძირითადი ნაწილი) მოცულობა 30-45 გვერდი. სადისერტაციო ნაშრომის ფორმატირებისას გამოიყენება Sylfaen-ის შრიფტი, ხოლო ინგლისური ტექსტისთვის Times New Roman. გვერდის საზღვრები: მარჯვნივ - 1,5 სმ., მარცხნივ - 3 სმ., ზემოთ- 2 სმ., ქვემოთ - 2 სმ. ძირითადი ტექსტის შრიფტის ზომა - 12, აბრივიატურის შრიფტის ზომა - 14.; ტექსტის სტრიქონებს შორის მანძილი - 1.5.

სადისერტაციო ნაშრომის თავფურცლის ნიმუში:

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დოქტორანტურის საგნმანათლებლო პროგრამა

ავტორის სახელი და გვარი

სადისერტაციო ნაშრომის სახელწოდება

სადისერტაციო ნაშრომი წარმოდგენილია დოქტორის აკადემიური ხარისხის
მოსაპოვებლად

სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ი:

სახელი და გვარი – უნივერსიტეტი, ფაკულტეტი, აკადემიური თანამდებობა, აკადემიური
ხარისხი

თბილისი, წელი

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

დანართი № 1 განაცხადის ფორმა

სადოქტორო - კვლევითი პროექტის გეგმა (პროსპექტუსი)

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სახელი, გვარი:

სადოქტორო პროგრამა:

სადოქტორო კვლევითი პროექტის სათაური:

ა) საკვლევო თემა:

(განსაზღვრეთ საკვლევო თემა და დაასაბუთეთ მისი აქტუალობა). სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 200

ბ) კვლევის მიზანი და ამოცანები, საკვლევო კითხვები, ან/და ჰიპოთეზები (საჭიროების შემთხვევაში). სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 150

გ) კონცეპტუალური/თეორიული ჩარჩო და ლიტერატურის მიმოხილვა:

(წარმოადგინეთ ლიტერატურის მიმოხილვა, რომელიც განსაზღვრავს საკვლევო თემის შესახებ არსებულ ცოდნას და ახალი ცოდნის შექმნის საჭიროებას).

სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 500

დ) მეთოდოლოგია და კვლევის განხორციელების ეტაპები:

(აღწერეთ კვლევის მეთოდოლოგია, რომლის საშუალებით იქნება მიღწეული კვლევის მიზანი. სიტყვების მაქსიმალური რაოდენობა - 400

ხელმოწერა: თარიღი: